

ZAKON

O OGRANIČAVANJU RASPOLAGANJA IMOVINOM U CILJU SPREČAVANJA TERORIZMA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se radnje i mere za ograničavanje raspolaganja imovinom označenih lica, nadležnost državnih organa za primenu tih mera, kao i prava i obaveze fizičkih i pravnih lica u primeni odredaba ovog zakona.

Značenje pojmova

Član 2.

Pojmovi, u smislu ovog zakona, imaju sledeće značenje:

1) „Ograničavanje raspolaganja imovinom” je privremena zabrana prenosa, konverzije, raspolaganja i premeštanja imovine ili privremeno upravljanje tom imovinom na osnovu odluke nadležnog državnog organa.

2) „Imovina” označava finansijska sredstva, imovinu bilo koje vrste, pokretnu ili nepokretnu, materijalnu ili nematerijalnu, bez obzira kako je stečena, isprave ili instrumente u bilo kojoj formi, kojima se dokazuje svojina ili interes u odnosu na takva sredstva ili imovinu (npr. bankarski krediti, putnički i bankovni čekovi, novčane uputnice, deonice, hartije od vrednosti, obveznice, menice, akreditivi, kamata, dividenda ili drugi prihod naplaćen na osnovu ili nastao iz tih sredstava ili imovine i dr).

3) „Označeno lice” je fizičko lice, pravno lice, kao i grupa ili udruženje, registrovano ili neregistrovano, koje je označeno i stavljeno na listu terorista, terorističkih organizacija ili finansijera terorista na osnovu: odgovarajućih rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija ili akata međunarodnih organizacija čiji je država član, predloga nadležnih državnih organa ili na osnovu obrazloženog zahteva strane države.

4) „Finansiranje terorizma” je obezbeđivanje ili prikupljanje imovine ili pokušaj njenog obezbeđivanja ili prikupljanja, u nameri da se koristi ili sa znanjem da može biti korišćena, u celini ili delimično:

- za izvršenje terorističkog akta;
- od strane terorista;
- od strane terorističkih organizacija.

Finansiranje terorizma je i podstrekavanje i pomaganje u obezbeđivanju i prikupljanju imovine, bez obzira da li je teroristički akt izvršen i da li je imovina korišćena za izvršenje terorističkog akta.

5) „Teroristički akt” je delo utvrđeno protokolima navedenim u aneksu uz Međunarodnu konvenciju o suzbijanju finansiranja terorizma, kao i bilo koje drugo delo čiji je cilj da izazove smrt ili težu telesnu povredu civila ili bilo kog drugog lica koje ne učestvuje aktivno u neprijateljstvima u slučaju oružanog sukoba, kada je

svrha takvog dela, po njegovoj prirodi ili spletu okolnosti povezanih sa tim delom, da zastraši stanovništvo, ili da primora vladu neke države ili neku međunarodnu organizaciju da učini ili da se uzdrži od činjenja nekog dela.

6) „Terorista” je lice koje samo ili sa drugim licima sa umišljajem:

- pokuša ili učini teroristički akt na bilo koji način, neposredno ili posredno;
- podstrekava i pomaže u izvršenju terorističkog akta;
- ima saznanja o nameri grupe terorista da izvrši teroristički akt, doprinese izvršenju ili pomogne grupi nastavljanje vršenja terorističkog akta sa zajedničkom svrhom.

7) „Teroristička organizacija” je grupa terorista koja:

- pokuša ili učini teroristički akt na bilo koji način, neposredno ili posredno;
- podstrekava i pomaže u izvršenju terorističkog akta;
- ima saznanja o nameri grupe terorista da izvrši teroristički akt, doprinese izvršenju ili pomogne grupi nastavljanje vršenja terorističkog akta sa zajedničkom svrhom.

8) „Opravdano uverenje da je lice terorista, da finansira terorizam, da je uključeno u aktivnosti terorističke grupe ili vršenje terorističkog akta” je onaj stepen uverenja koji razuman čovek prosečnih intelektualnih sposobnosti može steći na osnovu dokaza – činjenica koje su opštepoznate ili dokazive i verodostojnih informacija kojima raspolažu nadležni državni organi.

II. POSTUPAK ZA OZNAČAVANJE LICA

1. Lista označenih lica

Član 3.

Vlada rešenjem utvrđuje listu označenih lica, na osnovu:

1) lista označenih lica utvrđenih od strane Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN) i drugih međunarodnih organizacija u kojima je Republika Srbija član;

2) na predlog nadležnih državnih organa, na osnovu opravdanog uverenja da je lice terorista, da finansira terorizam, da je uključeno u aktivnosti terorističke grupe ili vršenje terorističkog akta;

3) obrazloženog zahteva druge države.

Akt kojim se utvrđuje lista označenih lica objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Izmene i dopune akta kojim se utvrđuje lista označenih lica vrše se odmah po saznanju za postojanje činjenica od značaja za njene izmene.

Vlada je dužna da najmanje jednom godišnje, na predlog ministra nadležnog za poslove finansija, a po pribavljenom mišljenju nadležnih državnih organa iz člana 5. stav 1. ovog zakona razmotri opravdanost stavljanja na listu označenih lica.

1) Označavanje lica na osnovu lista UN i drugih međunarodnih organizacija u kojima je Republika Srbija član

Član 4.

Ministarstvo nadležno za spoljne poslove predlaže Vladi označavanje lica na osnovu lista UN i drugih međunarodnih organizacija u kojima je Republika Srbija član.

Vlada je dužna da sva lica sa lista iz stava 1. ovog člana, stavi na listu označenih lica.

Ako dođe do promene lista označenih lica iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za spoljne poslove dužno je da, bez odlaganja, predloži Vladi promenu te liste.

2) Označavanje lica na predlog nadležnog državnog organa

Član 5.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove ili organ nadležan za bezbednosne i obaveštajne poslove ili Uprava za sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu: Uprava) podnosi pismeni i obrazloženi predlog akta Vladi za označavanje lica.

Uz predlog akta iz stava 1. ovog člana prilažu se: podaci o licu koji ukazuju na opravdanost uverenja da je lice terorista, da finansira terorizam, da je uključeno u aktivnosti terorističke grupe ili vršenje terorističkog akta, o imovini koja može biti predmet ograničavanja raspolaganja, kao i mišljenja ostalih nadležnih organa iz stava 1. ovog člana.

Vlada, na osnovu opravdanog uverenja, zasnovanog na predlogu akta iz stava 2. ovog člana odlučuje o predlogu akta o stavljanju na listu predloženog lica.

Rešenje o stavljanju na listu dostavlja se lično označenim licima, u skladu sa zakonom.

3) Označavanje lica na zahtev druge države

Član 6.

Zahtev za stavljanje na listu označenih lica i ograničavanje raspolaganja imovinom ili sredstvima učinjen od strane druge države, dostavlja se diplomatskim putem.

Vlada, u roku od tri radna dana od dana dostavljanja zahteva, na osnovu opravdanog uverenja da je lice terorista, da finansira terorizam, da je uključeno u aktivnosti terorističke grupe ili vršenje terorističkog akta, odlučuje o predlogu akta nadležnog ministarstva o stavljanju tog lica na listu iz člana 3. ovog zakona.

Vlada, preko ministarstva nadležnog za spoljne poslove obaveštava podnosioca zahteva o stavljanju na listu označenih lica.

Rešenje o stavljanju na listu označenih lica, doneto na osnovu obrazloženog zahteva strane države, dostavlja se označenom licu, u skladu sa zakonom.

2. Postupak pred sudom

Član 7.

Rešenje kojim je označeno lice stavljeno na listu označenih lica, konačno je i protiv njega označeno lice može pokrenuti upravni spor.

Upravni spor se može pokrenuti zbog:

- 1) pogrešno utvrđenog identiteta lica, i
- 2) osnovanosti stavljanja na listu označenog lica.

U slučaju iz stava 2. tačka 1) ovog člana, nadležni sud donosi odluku u upravnom sporu u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka.

III. OGRANIČAVANJE RASPOLAGANJA IMOVINOM

Neposredna obaveza izveštavanja

Član 8.

Pravno ili fizičko lice dužno je da prilikom obavljanja posla ili delatnosti utvrdi da li ima poslova ili drugih sličnih odnosa sa označenim licem.

Ako pravno ili fizičko lice utvrdi da ima poslova ili drugih sličnih odnosa sa označenim licem dužno je da, bez odlaganja, obustavi svaku aktivnost i o tome odmah, a najkasnije u roku od 24 časa, obavesti Upravu.

Lice iz stava 2. ovog člana je dužno da se uzdrži od svake aktivnosti do prijema rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom, ili obaveštenja da rešenje nije doneto, a najduže sedam dana od dana dostavljanja obaveštenja Upravi.

Pravno ili fizičko lice iz stava 2. ovog člana dužno je da uz obaveštenje dostavi ime i prezime, adresu, odnosno naziv i sedište, kao i svu pisanu ili elektronsku dokumentaciju i druge informacije od značaja za identifikaciju označenog lica, imovine i posla ili drugih sličnih odnosa.

Obaveštenje iz stava 2. i informacije iz stava 4. ovog člana dostavljaju se u pismenoj ili elektronskoj formi, a ako se dostavljaju telefonskim putem, obaveštenje se mora potvrditi u pismenoj formi.

Organizacija nadležna za vođenje registra privrednih subjekata, udruženja, zadužbina, fondacija, kao i sudovi i javni beležnici dužni su da pregledaju listu označenih lica pre upisa u registar ili overe ugovora o prometu nepokretnosti. Upis u registar neće se izvršiti, niti overiti ugovor o prometu nepokretnosti u slučaju da je označeno lice predloženo za direktora, odgovorno lice ili većinskog vlasnika privrednog subjekta, udruženja, zadužbina, fondacija ili ako se označeno lice pojavi kao ugovorna strana kod prometa nepokretnosti.

Informacije u vezi sa upisom u registar privrednih subjekata, udruženja, zadužbina, fondacija ili overom ugovora o prometu nepokretnosti dostavljaju se Upravi, bez odlaganja.

Ministar nadležan za poslove finansija, na predlog Uprave, uređuje način dostavljanja obaveštenja i informacija o označenom licu i njegovoj imovini iz st. 2. i 7. ovog člana.

Postupak u Upravi

Član 9.

Uprava može da zahteva podatke o označenom licu i njegovoj imovini od državnih organa, organizacija i lica kojima su poverena javna ovlašćenja.

Državni organi, organizacije i lica kojima su poverena javna ovlašćenja su dužni da Upravi, bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od dana prijema zahteva, dostave sve podatke kojima raspolažu o označenom licu i njegovoj imovini.

Uprava, bez odlaganja, a u naročito opravdanim okolnostima u roku od tri dana od dana dostavljanja obaveštenja ili informacije iz člana 8. ovog zakona, sačinjava izveštaj.

Izveštaj sadrži i podatke o identitetu prijavljenog lica i njegovoj imovini dobijene od državnih organa, organizacija i lica kojima su poverena javna ovlašćenja, kao i zaključak da li je prijavljeno lice označeno lice i da li imovina podleže ograničavanju raspolaganja.

Izveštaj iz stava 3. ovog člana Uprava dostavlja, bez odlaganja, ministru nadležnom za poslove finansija.

Ministar nadležan za poslove finansija, na predlog Uprave, uređuje način dostavljanja podataka o označenom licu i njegovoj imovini od strane državnih organa, organizacija i lica kojima su poverena javna ovlašćenja.

Ovlašćenje za ograničavanje raspolaganja imovinom

Član 10.

Ako po prijemu izveštaja iz člana 9. ovog zakona, ministar nadležan za poslove finansija utvrdi da se radi o označenom licu i imovini koja podleže ograničavanju raspolaganja, bez odlaganja, rešenjem nalaže ograničavanje raspolaganja imovinom tog lica.

Rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom obavezno sadrži:

- 1) podatke o označenom licu;
- 2) podatke o imovini čije raspolaganje se ograničava;
- 3) označavanje da će imovinom upravljati Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom, u skladu sa zakonom;
- 4) označavanje lica kojima se rešenje dostavlja.

Rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom dostavlja se pravnom ili fizičkom licu kod koga se imovina nalazi, označenom licu, Direkciji za upravljanje oduzetom imovinom, Upravi, nadležnom javnom tužilaštvu, organu nadležnom za bezbednosne i obaveštajne poslove, ministarstvu nadležnom za spoljne poslove, kao i drugim državnim organima koji mogu biti povezani sa imovinom označenom u tom rešenju.

Dostavljanje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom vrši se, u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka.

Pravno ili fizičko lice kod koga se imovina nalazi dužno je da ograniči raspolaganje imovinom na osnovu rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom.

Obaveštenje da rešenje nije doneto

Član 11.

Ako po prijemu izveštaja od Uprave, ministar nadležan za poslove finansija utvrdi da se ne radi o označenom licu ili o imovini koja podleže ograničavanju raspolaganja, odnosno da nema uslova za ograničavanje raspolaganja imovinom, dužan je da bez odlaganja, u pismenoj formi, obavesti pravno ili fizičko lice koje je to obaveštenje dostavilo da može da nastavi aktivnosti koje je obustavilo.

Trajanje ograničenja raspolaganja imovinom

Član 12.

Ograničavanje raspolaganja imovinom traje dok se označeno lice nalazi na listi označenih lica, odnosno do odluke nadležnog suda donete na osnovu ovog zakona.

Ministar nadležan za poslove finansija dužan je da dva puta godišnje, na predlog Uprave, a po pribavljenom mišljenju nadležnih državnih organa iz člana 5. stav 1. ovog zakona, razmotri opravdanost donošenja rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom.

Ako ministar nadležan za poslove finansija utvrdi da nisu postojali uslovi za donošenje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom, to rešenje će poništiti.

Upravljanje imovinom čije je raspolaganje ograničeno

Član 13.

Upravljanje imovinom čije je raspolaganje ograničeno na osnovu ovog zakona vrši Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom, u skladu sa zakonom.

Upravni spor

Član 14.

Rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Upravni spor se može pokrenuti pred nadležnim sudom ako:

- a) lice kome je ograničeno raspolaganje imovinom nije označeno lice;
- b) imovina čije je raspolaganje ograničeno nije imovina čije se raspolaganje mora ograničiti u skladu sa ovim zakonom.

Upravni spor se može pokrenuti, u skladu sa ovim zakonom, za vreme trajanja ograničenja raspolaganja imovinom.

Pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom.

Dozvoljeno korišćenje dela imovine

Član 15.

Označeno lice kome je ograničeno raspolaganje imovinom može pred sudom da pokrene postupak radi izuzimanja dela imovine koji je neophodan za osnovne životne troškove (hrana, stanarina ili rata stambenog kredita, lečenje i lekovi, porez, premija osiguranja, troškovi komunalija, troškovi za pružene pravne usluge, naknada

za redovno održavanje ili čuvanje sredstava čije je raspolaganje privremeno ograničeno ili druge imovine ili ekonomskih resursa, koji su nastali nakon donošenja rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom).

Za odlučivanje u postupku radi izuzimanja dela imovine stvarno je nadležan osnovni sud, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadležnost sudova.

Sud nadležan za odlučivanje u postupku iz stava 1. ovog člana je sud na čijem području označeno lice ima prebivalište ili boravište, odnosno sud na čijem se području nalazi imovina koja je predmet izuzimanja od ograničavanja raspolaganja imovinom.

Postupak radi izuzimanja dela imovine hitan je i vodi se po pravilima vanparničnog postupka.

Izvršenje sudskih odluka

Član 16.

Imovina čije je raspolaganje ograničeno, u skladu sa ovim zakonom, može biti predmet izvršenja po pravnosnažnoj sudskoj odluci u cilju zaštite savesnih trećih lica.

Ukidanje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom

Član 17.

Ako razlozi za donošenje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom prestanu da postoje, ministar nadležan za poslove finansija dužan je da ukine rešenje, u skladu sa odredbama zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Rešenje kojim se ukida rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom dostavlja se pravnom ili fizičkom licu kod koga se imovina nalazi, označenom licu, Direkciji za upravljanje oduzetom imovinom, Upravi, nadležnom javnom tužilaštvu, organu nadležnom za bezbednosne i obaveštajne poslove, ministarstvu nadležnom za spoljne poslove, kao i drugim državnim organima kojima je rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom dostavljeno.

Dostavljanje rešenja kojim se ukida rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom vrši se u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka.

IV. NADZOR

Organ nadležan za vršenje nadzora

Član 18.

Uprava vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona.

Ako Uprava u vršenju nadzora utvrdi postojanje nepravilnosti ili nezakonitosti u primeni ovog zakona, dužna je da:

- 1) zahteva otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji sama odredi;
- 2) podnese zahtev nadležnom organu za pokretanje odgovarajućeg postupka;
- 3) preduzme druge mere i radnje za koje je zakonom ovlašćena.

V. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 19.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

1) prilikom obavljanja posla ili delatnosti ne utvrdi da li ima poslova ili drugih sličnih odnosa sa označenim licem (član 8. stav 1);

2) ne obustavi svaku aktivnost sa označenim licem, ne obavesti upravu ili je ne obavesti najkasnije u roku od 24 časa (član 8. stav 2);

3) ne dostavi svu pisanu ili elektronsku dokumentaciju (član 8. stav 4);

4) ne ograniči raspolaganje imovinom na osnovu rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom (član 10. stav 5).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 200.000 dinara.

Prekršaji

Član 20.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u sudu, organizaciji nadležnoj za vođenje registra privrednih subjekata, udruženja, zadužbina, fondacija, i javni beležnik ako:

1) upiše u registar privredno društvo, udruženje, zadužbinu, fondaciju ili overi ugovor o prometu nepokretnosti ili informacije o činjenicama i okolnostima u vezi sa upisom u registar privrednog društva, udruženja, zadužbine, fondacije ili overe ugovora o prometu nepokretnosti ne dostavi upravi (član 8. stav 7);

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) prilikom obavljanja posla ili delatnosti ne utvrdi postojanje poslova ili drugih sličnih odnosa sa označenim licem (član 8. stav 1);

2) ne obustavi svaku aktivnost sa označenim licem, ne obavesti upravu ili je ne obavesti najkasnije u roku od 24 časa (član 8. stav 2);

3) ne dostavi svu pisanu ili elektronsku dokumentaciju (član 8. stav 4).

4) ne ograniči raspolaganje imovinom na osnovu rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom (član 10. stav 5).

VI. GODIŠNJI IZVEŠTAJ

Član 21.

Vlada podnosi godišnji izveštaj o sprovođenju ovog zakona Narodnoj skupštini do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

Vlada utvrđuje listu označenih lica u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Ministar nadležan za poslove finansija u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneće propise iz člana 8. stav 8. i člana 9. stav 6. ovog zakona.

Član 24.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. tačka 17) Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Problemi koje zakon treba da reši

Kao punopravna članica Organizacije ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: OUN) Republika Srbija je u obavezi da u potpunosti usaglasí svoju zakonsku regulativu sa ratifikovanim konvencijama Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN). Na osnovu odredaba Glave VII. Povelje Ujedinjenih nacija, države članice OUN su u obavezi da preduzimaju mere na sprovođenju rezolucija koje u okviru svojih ovlašćenja donosi Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: SB UN). SB UN je doneo niz rezolucija kojima se propisuje primena represivnih mera protiv terorista, terorističkih organizacija i njihovih finansijera. Mere se odnose na sprečavanje korišćenja teritorija država od strane terorista i njihovih finansijera, efikasnu kontrolu granica u cilju sprečavanja prelaska takvih lica na teritoriju država članica i dr. Jedna od mera odnosi se na sprečavanje korišćenja imovine i sredstava navedenih lica i države su u obavezi da donesu propise kojima se reguliše ograničavanje raspolaganja imovinom i sredstvima koji se nalaze na teritoriji tih država. Rezolucije kojima se propisuju navedene mere su: Rezolucija broj 1267 od 15. oktobra 1999. godine koja sadrži listu lica označenih od strane SB UN prema kojima se primenjuju navedene mere, Rezolucija broj 1373 iz 2001. godine, kao i rezolucije 1333 iz 2000. godine, 1363 iz 2001. godine, 1455 iz 2003. godine i dr.

Jedna od obaveza koja proizilazi iz članstva u Savetu Evrope (u daljem tekstu: SE) je multilateralno ocenjivanje sprovođenja zakona iz oblasti krivične i finansijske regulative u okviru tela SE koje se bavi sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma - Manival (MoneyVal). U Republici Srbiji je komitet Manival 2003. i 2009. godine sproveo evaluaciju i tom prilikom je ocenjeno da postoji potpuna neusaglašenost sistema sa međunarodnim standardima u oblasti ograničavanja raspolaganja imovinom terorista i zatraženo što hitnije donošenje odgovarajućih propisa. Materija borbe protiv terorizma i protiv finansiranja terorizma je pod konstantnom procenom međunarodnih institucija. U decembru 2012. godine komitet Manival je usvojio Drugi izveštaj o napretku u kome je Republika Srbija ocenjena negativnom ocenom u ovoj oblasti, kao potpuno neusklađena. S obzirom na veliko kašnjenje u donošenju propisa, potrebno je hitno donošenje Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma.

Ciljevi koji će se donošenjem zakona postići

Osnovni cilj donošenja zakona je unapređenje borbe protiv terorizma ustanovljavanjem sistema preventivnih i represivnih mera protiv finansiranja terorizma kao prethodne neophodne faze u vršenju terorističkih akata.

Republika Srbija je u julu 2002. godine ratifikovala Međunarodnu konvenciju o suzbijanju finansiranja terorizma kojom se ustanovljava obaveza država članica OUN da inkriminišu finansiranje terorizma kao posebno krivično delo, što je učinjeno odredbom člana 393. Krivičnog zakonika koji je stupio na snagu 1. januara 2006. godine. Takođe, propisana je i obaveza ustanovljavanja zakonskog okvira za preduzimanje preventivnih mera na sprečavanju finansiranja terorizma, kao i

obezbeđivanje efikasne međunarodne saradnje sa drugim državama članicama na ovom planu.

Međunarodne standarde u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma propisuje i međuvladina organizacija FATF (Financial Action Task Force) koja je donela dokument pod nazivom „FATF 40 preporuka protiv pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje”, koji predstavlja osnovni standard u ovoj oblasti. Ujedno to je i osnovni dokument na kome počiva rad svih međunarodnih organizacija koje se bave sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma. Predlog zakona je usaglašen i sa standardima iz ovih preporuka.

Uprava za sprečavanje pranja novca je 2003. godine primljena u punopravno članstvo Egmont grupe, međunarodne organizacije finansijskoobaveštajnih službi (u daljem tekstu: FOS), čiji je cilj podizanje nivoa međunarodne saradnje između nacionalnih FOS i razmena finansijskoobaveštajnih podataka koji se odnose na pranje novca i finansiranje terorizma. Članstvo u ovoj organizaciji podrazumeva i brzo usaglašavanje propisa sa međunarodnim standardima, naročito u oblasti međunarodne saradnje. Zadržavanje punopravnog članstva u Egmont grupi je značajno imajući u vidu da su i pranje novca i finansiranje terorizma u najvećoj meri krivična dela sa elementom inostranosti i da se borba protiv njih na nacionalnom planu teško može zamisliti bez efikasne međunarodne saradnje, i zavisi od usvajanja zakonodavstva koje će obuhvatiti preventivne mere protiv finansiranja terorizma i dati mogućnost Republici Srbiji da razmenjuje podatke sa stranim službama te vrste.

Razmatrane mogućnosti da se problem reši bez donošenja zakona

Imajući u vidu značaj materije koju reguliše ovaj zakon, kako na međunarodnom tako i na unutrašnjem planu, i napore koje države ulažu u borbu protiv terorizma i njegovog finansiranja, smatramo da nije postojala mogućnost da se oblast ograničavanja raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma uredi na drugačiji način od donošenja zakona. Zadržavanjem trenutnog stanja i neregulisanjem ove oblasti zakonom Republika Srbija ne bi na adekvatan način odgovorila međunarodnim obavezama preuzetim članstvom u međunarodnim organizacijama i ratifikacijom relevantnih međunarodnih pravnih akata.

Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Ograničavanje raspolaganja imovinom terorista, odnosno označenih lica, nije regulisano u našem zakonodavstvu, stoga je neophodno zakonom urediti ovu oblast, a samim tim stvoriti pravni osnov za donošenje podzakonskih akata koji bi preciznije regulisali postupak, odnosno obaveze svih subjekata navedenih u ovom zakonu.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 2. određuju se pojmovi koje je neophodno definisati u cilju efikasne primene zakona. Definicije ograničavanja raspolaganja imovinom, imovine koja je predmet privremenog ograničavanja raspolaganja, terorističkog akta, teroriste, terorističke organizacije i finansiranja terorizma su u potpunosti usklađene sa prihvaćenim međunarodnim standardima u oblasti borbe protiv finansiranja terorizma. Pojmom označeno lice obuhvaćena su fizička i pravna lica koja su rezolucijama SB UN označena kao teroristi, terorističke organizacije i finansijeri terorista ili terorističkih organizacija kao i lica koja su kao takva označena od strane drugih međunarodnih organizacija čiji je član Republika Srbija. Od međunarodnih organizacija čiji je Republika Srbija član u ovom trenutku, jedino UN utvrđuju liste označenih lica i nalažu sprovođenje represivnih mera prema tim licima, u koje spada i ograničavanje raspolaganja imovinom, a što se ovim zakonom uređuje. Pored UN, Evropska unija utvrđuje sličnu listu i nalaže primenu sličnih mera prema licima sa te

liste. Formulacijom „akata međunarodnih organizacija čiji je država član” u članu 2. tačka 3) ovog zakona otvorena je mogućnost da se mere koje se uređuju ovim zakonom primene i na lica sa liste EU kada Republika Srbija postane njen član. Označenim licem se smatra i lice za koje postoji opravdano uverenje da je terorista. Fizičko ili pravno lice može biti stavljeno na listu označenih lica na osnovu predloga nadležnih državnih organa, kao i na osnovu obrazloženog zahteva strane države. Da bi se sprečile moguće povrede ljudskih prava i sloboda prilikom stavljanja na listu označenog lica, moraju se poštovati zakonom utvrđene procedure. Države na nacionalnom nivou na osnovu podataka kojima raspolažu utvrđuju liste označenih lica. Rezolucije UN nameću obavezu državama članicama da izađu u susret, u okviru međunarodne saradnje, drugim državama u primeni mera protiv lica koja su označena na listama u tim državama. Neophodno je utvrditi sistem za ograničavanje raspolaganja imovinom svim označenim licima koja su kao teroristi, njihovi finasijeri itd. označeni ne na osnovu osuđujuće presude, već na osnovu verodostojnih informacija koje poseduju državni organi. Zbog toga je bilo neophodno definisati novi pravni standard – opravdano uverenje, koje je za potrebe primene ovog zakona definisano kao onaj stepen uverenja koji razuman čovek prosečnih intelektualnih sposobnosti može steći na osnovu dokaza – činjenica koje su opštepoznate ili dokazive i verodostojnih informacija kojima raspolažu nadležni državni organi.

Član 3. propisuje da se postupak za označavanje lica može zasnivati na tri različita osnova. Prvi osnov je lista UN i drugih međunarodnih organizacija u kojima je Republika Srbija član. Drugi osnov je označavanje lica na predlog nadležnih državnih organa, na osnovu opravdanog uverenja da je lice terorista, da finansira terorizam, da je uključeno u aktivnosti terorističke grupe ili vršenje terorističkog akta. Opravdano uverenje je pravni standard, koji je u potpunosti odvojen od krivičnih standarda, a koji se uvodi kao kriterijum na koji Vlada mora da se oslanja prilikom donošenja rešenja o označavanju lica. Opravdano uverenje se formira na osnovu informacija o određenom licu koje Vladi dostavljaju nadležni državni organi. Treći osnov za označavanje lica je obrazložen zahtev druge države, koji svoje utemeljenje nalazi u Rezoluciji 1373 SB UN, koja nalaže državama da na zahtev druge države moraju ozbiljno razmotriti i, ukoliko postoji opravdano uverenje, doneti rešenje o stavljanju na listu označenih lica. Član 3. propisuje da se lista označenih lica utvrđuje u formi rešenja kao i da se liste i sve buduće izmene i dopune liste objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Radi zaštite ljudskih prava označenog lica, koja mogu biti ugrožena stavljanjem na listu, Vlada ima obavezu da najmanje jednom godišnje razmotri opravdanost donošenja rešenja o stavljanju na listu, što podrazumeva praćenje UN liste i njenih eventualnih promena od strane nadležnih ministarstava, kao i proveru opravdanosti svog uverenja i izmenjenih okolnosti koje mogu dovesti do skidanja sa liste označenih lica.

Član 4. određuje da je ministarstvo nadležno za spoljne poslove dužno je da, ukoliko dođe do promene liste UN i drugih međunarodnih organizacija, bez odlaganja o tome obavesti Vladu.

Član 5. određuje postupak označavanja lica na osnovu predloga nadležnih državnih organa. Ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, organu nadležnom za bezbednosne i obaveštajne poslove ili Upravi je dato ovlašćenje da predloži označavanje određenih lica, koje proizilazi iz njihove prirode posla koja je u bliskoj vezi sa borbom protiv terorizma, a samim tim imaju pristup informacijama koje mogu ukazivati na postojanje opravdanog uverenja da je neko lice terorista, član terorističke organizacije i finansijer terorista ili terorističkih organizacija. Vlada, na osnovu predloga akta jednog od nadležnih državnih organa odlučuje o postojanju opravdanog uverenja i donosi rešenje. Ovim članom reguliše se da se zaštita ljudskih prava, koja je međunarodni standard i proizilazi iz rezolucija SB UN, ostvaruje ličnim

dostavljanjem obaveštenja označenom licu u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka.

Član 6. propisuje postupak po zahtevu učinjenom od strane druge države za stavljanje na listu i ograničavanje raspolaganja imovinom, koji predstavlja treći osnov za označavanje lica. Na osnovu člana 6. ovog zakona Vlada u roku od tri dana od dana dostavljanja zahteva, a na osnovu opravdanog uverenja da je lice terorista, da finansira terorizam, da je uključeno u aktivnosti terorističke grupe ili vršenje terorističkog akta, odlučuje o predlogu akta nadležnog ministarstva o stavljanju tog lica na listu. Rok od tri dana proizilazi iz zahteva rezolucija SB UN da se ova odluka donosi bez odlaganja. Kriterijum za određivanje državnih organa koji su uključeni u postupak po zahtevu trećih država potiče od prirode posla koja im omogućava pristup informacijama od značaja za borbu protiv terorizma i o određenim licima o kojima se donosi rešenje. Ukoliko Vlada utvrdi da postoji opravdano uverenje donosi rešenje o stavljanju na listu i o tome preko ministarstva nadležnog za spoljne poslove obaveštava podnosioca zahteva.

Član 7. propisuje da označeno lice može pokrenuti upravni spor protiv rešenja Vlade kojim je stavljeno na listu označenih lica, i to zbog pogrešno utvrđenog identiteta lica, kao i zbog osnovanosti stavljanja na listu označenog lica. Ovim članom se obezbeđuje sudska zaštita prava označenih lica i daje im se mogućnost da osporavaju opravdanost uverenja na osnovu koga je Vlada donela rešenje. U slučaju kada postoji neosnovano stavljanje na listu, nadležni sud će doneti odluku u upravnom sporu u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka. Ovako kratak rok je propisan zbog značaja ljudskih prava koja se ograničavaju ovim zakonom.

Član 8. propisuje dužnost za svako pravno ili fizičko lice da prilikom obavljanja posla ili delatnosti utvrdi da li ima poslova ili drugih sličnih odnosa za označenim licem. Svako lice dužno je da bez odlaganja obustavi svaku aktivnost po tom pitanju i da o tome odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavesti Upravu. Lice koje je obavestilo Upravu je dužno da se uzdrži od svake aktivnosti do prijema rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom određenog lica, a najduže sedam dana od dana dostavljanja obaveštenja Upravi. Obaveštenje pravnih i fizičkih lica dostavlja se u pismenoj ili elektronskoj formi, uz prilaganje dokumentacije i informacija koje su od značaja za konkretan slučaj. Eventualno dostavljanje telefonskim putem mora naknadno biti potvrđeno u pismenoj formi. Organizacija nadležna za vođenje registra privrednih subjekata, udruženja, zadužbina, fondacija, kao i sudovi i javni beležnici dužni su da pregledaju listu označenih lica pre upisa u registar ili overe ugovora o prometu nepokretnosti. Upis u registar neće se izvršiti, niti overiti ugovor o prometu nepokretnosti u slučaju da je označeno lice predloženo za direktora, odgovorno lice ili većinskog vlasnika privrednog subjekta, udruženja, zadužbina, fondacija ili ako se označeno lice pojavi kao ugovorna strana kod prometa nepokretnosti. Ovakvim rešenjem uređuje se posebna zaštita od zloupotrebe privrednih subjekata u svrhe finansiranja terorizma, kao i sprečavanje mogućih zloupotreba udruženja za finansiranje terorizma. Naime, međunarodni standardi posebnu pažnju posvećuju udruženjima kao posebno podložnim ovakvoj vrsti zloupotreba. Sudovi i javni beležnici nadležni za overu ugovora o prometu nepokretnosti imaju obavezu da prilikom overe ugovora provere listu označenih lica i, ukoliko se kao ugovorna strana javlja označeno lice, o takvoj činjenici da obaveste Upravu.

Član 9. propisuje postupak u Upravi na osnovu podnetog obaveštenja. Državni organi, organizacije i lica kojima su poverena javna ovlašćena su dužni da Upravi bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od dana prijema zahteva, dostave sve podatke kojima raspolažu o označenom licu i njegovoj imovini. Vremenska odrednica „bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana” treba da osigura da se ceo postupak do donošenja rešenja ministra završi u što kraćem roku.

Uprava na osnovu svih ovih informacija sačinjava izveštaj koji sadrži i zaključak o tome da li je prijavljeno lice označeno lice i da li imovina podleže ograničavanju raspolaganja, i taj izveštaj dostavlja ministru nadležnom za poslove finansija na dalju nadležnost. U stavu 6. ovog člana propisuje se ovlašćenje za ministra da uredi način dostavljanja obaveštenja i informacija o označenom licu i njegovoj imovini iz st. 2. i 7. ovog člana.

Na osnovu člana 10. ministar nadležan za poslove finansija, kada utvrdi da se radi o označenom licu i imovini koja podleže ograničenju raspolaganja, rešenjem nalaže ograničavanje raspolaganja imovinom tog lica. Član 10. pojašnjava šta rešenje mora sadržati, kao i kome rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom mora biti dostavljeno. Svrha dostavljanja nadležnom tužilaštvu je priprema za eventualno pokretanje krivičnog postupka protiv označenog lica. Organima nadležnim za bezbednost i obaveštajne poslove rešenje se dostavlja radi evidentiranja ovakvih podataka u njihovim bazama, jer su deo sistema za borbu protiv terorizma. Dostavljanje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom vrši se u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka.

Član 11. se odnosi na situaciju kada ministar nadležan za poslove finansija, na osnovu izveštaja Uprave, utvrdi da se ne radi o označenom licu ili o imovini koja podleže ograničavanju raspolaganja, odnosno da nema uslova za ograničavanje raspolaganja. U tom slučaju, ministar nadležan za poslove finansija u pismenoj formi obaveštava lice koje je dostavilo obaveštenje iz člana 8. stav 2. ovog zakona da može da nastavi aktivnosti koje je obustavilo na osnovu ovog zakona.

Članom 12. definiše se trajanje mere privremenog ograničavanja raspolaganja imovinom. Ova mera traje sve dok se lice, čijom imovinom je ograničeno raspolaganje, nalazi na listi označenih lica iz člana 3. ovog zakona, kao i do donošenja pravnosnažne presude nadležnog suda donete na osnovu ovog zakona. Ukoliko ministar utvrdi da nisu postojali uslovi za donošenje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom, dužan je da rešenje bez odlaganja poništi.

Članom 13. propisuje se da Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom vrši upravljanje imovinom čije je raspolaganje ograničeno u skladu sa zakonom, iz razloga što je Direkcija državni organ koji je specijalizovan za upravljanje imovinom proisteklom iz krivičnog dela koja je privremeno ili trajno oduzeta.

Član 14. propisuje uslove pod kojima se protiv rešenja ministra nadležnog za poslove finansija može pokrenuti upravni spor. Upravni spor se može pokrenuti za vreme trajanja ograničenja raspolaganja imovinom. Ovim članom je propisano da pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom.

Članom 15. propisuje se mogućnost izuzimanja dela imovine čije je raspolaganje privremeno ograničeno, iz humanitarnih razloga. Označeno lice kome je ograničeno raspolaganje može pred nadležnim sudom pokrenuti postupak radi izuzimanja dela imovine od ograničavanja raspolaganja. U ovom slučaju postupak je hitan. Delovi imovine mogu se izuzeti u slučaju nemogućnosti označenog lica da izdržava porodicu, plaća troškove lečenja i druge medicinske pomoći, kao i da izmiruje poreske obaveze i dugove iz ugovornih odnosa. Takođe, ova imovina može biti korišćena za plaćanje troškova pruženih pravnih usluga kao i za naknadu za redovno održavanje ili čuvanje imovine čije je raspolaganje privremeno ograničeno ili druge imovine ili ekonomskih resursa, ako su nastali nakon donošenja rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom tog lica. Na taj način, izlazi se u susret osnovnim potrebama označenog lica bez ostavljanja mogućnosti da se imovina i sredstva upotrebe za finansiranje terorizma ili terorističkih organizacija. Korišćenje prava iz ovog člana nije vezano za rok, tako da se može koristiti sve dok mera privremenog ograničavanja raspolaganja imovinom traje.

Član 16. propisuje odnos između mere donesene na osnovu ovog zakona i mera i odluka iz drugih postupaka pred nadležnim organima. Moguća je situacija da je protiv označenog lica pokrenut neki drugi postupak, u kome je donesena pravnosnažna sudska odluka, kojom se određuje izvršenje na imovini označenog lica (na primer: mera oduzimanja predmeta ili protivpravno stečene imovinske koristi u krivičnom postupku). U tim slučajevima, imovina čije raspolaganje je na osnovu ovog zakona ograničeno, može biti predmet izvršenja na osnovu pravnosnažne odluke.

Članom 17. propisuje se ukidanje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom. Ako razlozi za donošenje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom prestanu da postoje, ministar nadležan za poslove finansija dužan je da ukine rešenje, u skladu sa odredbama zakona kojim je uređen opšti upravni postupak. Rešenje kojim se ukida rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom dostavlja se pravnom ili fizičkom licu kod koga se imovina nalazi, označenom licu, Direkciji za upravljanje oduzetom imovinom, Upravi, nadležnom javnom tužilaštvu, organu nadležnom za bezbednosne i obaveštajne poslove, ministarstvu nadležnom za spoljne poslove, kao i drugim državnim organima kojima je rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom dostavljeno. Dostavljanje rešenja kojim se ukida rešenje o ograničavanju raspolaganja imovinom vrši se u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka.

Članom 18. reguliše se vršenje nadzora nad primenom ovog zakona. Nadzor nad primenom zakona vrši Uprava. Ovim članom propisana su i ovlašćenja Uprave u nadzoru. Uprava može zahtevati otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji sama odredi, podneti zahtev nadležnom organu za pokretanje odgovarajućeg postupka kao i preduzeti odgovarajuće mere i radnje u skladu sa zakonom.

Članom 19. propisani su privredni prestupi za pravna lica koja ne izvrše obavezu propisanu ovim zakonom, a članom 20. propisani su prekršaji, kao kaznene odredbe u Glavi V. ovog zakona.

Član 21. propisuje da Vlada podnosi godišnji izveštaj o sprovođenju ovog zakona Narodnoj skupštini, i to do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu. Zbog važnosti mera za borbu protiv terorizma i ograničavanja ljudskih prava označenim licima ustanovljen je dodatni sistem kontrole primene ovog zakona radi sprečavanja eventualnih zloupotreba i mogućih grešaka.

Završnim odredbama koje su regulisane čl. 22. i 24. utvrđuje se rok od 30 dana u kojem Vlada mora da utvrditi listu označenih lica, kao i rok od osam dana u kojem ovaj zakon stupa na snagu nakon objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Članom 23. propisano je da je ministar nadležan za poslove finansija u obavezi da u roku od šest meseci od stupanja na snagu ovog zakona donese odgovarajuće podzakonske akte.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Predlog zakona ne predviđa se obrazovanje novih organa već korišćenje postojećih resursa kod nadležnih državnih organa, za primenu ovog zakona. Stoga se ne očekuje dodatno izdvajanje sredstava iz budžeta Republike Srbije za njegovu primenu.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, br. 20/12 – prečišćen

tekst). Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se s obzirom da se njegovim donošenjem ispunjavaju međunarodne obaveze i usklađuju propisi sa propisima Evropske unije.

VI. ANALIZA EFEKATA AKTA

Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Ovaj zakon propisuje obaveze za sledeće subjekte:

- Organe javne vlasti (Vlada, ministarstvo nadležno za spoljne poslove, Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, organ nadležan za bezbednosne i obaveštajne poslove, Uprava za sprečavanje pranja novca, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, ministarstvo nadležno za poslove odbrane, ministarstvo nadležno za poslove finansija, organizacija nadležna za vođenje registra privrednih subjekata, udruženja, zadužbina, fondacija, Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom, sudovi i javni beležnici);

- Fizička lica koja imaju poslove ili druge slične odnose sa označenim licem ili kod kojih se imovina nalazi;

- Pravna lica koja imaju poslove ili druge slične odnose sa označenim licem ili kod kojih se imovina nalazi (banke, računovodstvene agencije, osiguravajuća društva, brokersko-dilerska društva i dr.).

Ovaj zakon propisuje sledeće obaveze za organe javne vlasti: podnošenje pismenih i obrazloženih predloga Vladi za označavanje lica, predlaganje Vladi promene liste, davanje mišljenja o predlogu za stavljanje na listu označenog lica, dostavljanje Vladi zahteva drugih država za stavljanje na listu označenih lica i ograničavanje raspolaganja imovinom ili sredstvima, odlučivanje u upravnom sporu po žalbi označenog lica, pregledanje liste označenih lica pre upisa u registar ili overe ugovora o prometu nepokretnosti, dostavljanje Upravi traženih podataka o označenom licu i njegovoj imovini, dostavljanje izveštaja (koji sadrži obrađene i analizirane podatke) ministru nadležnom za poslove finansija, donošenje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom i njegovo dostavljanje odgovarajućim subjektima, razmatranje opravdanosti donošenja rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom i eventualno poništavanje rešenja, upravljanje imovinom čije je raspolaganje ograničeno, odlučivanje u postupku radi izuzimanja dela imovine, ukidanje rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom, vršenje nadzora nad primenom ovog zakona. Efikasna primena zakona će zahtevati dodatnu edukaciju i specijalizaciju u ovoj oblasti zaposlenih u organima javne vlasti koji će učestvovati u sprovođenju zakona.

Ako pravno ili fizičko lice utvrdi da ima poslova ili drugih sličnih odnosa sa označenim licem dužno je da, bez odlaganja, obustavi svaku aktivnost i o tome obavesti Upravu. Ovo lice je dužno da se uzdrži od svake aktivnosti do prijema rešenja o ograničavanju raspolaganja imovinom, ili obaveštenja da rešenje nije doneto, a najduže sedam dana od dana dostavljanja obaveštenja Upravi. Pravno ili fizičko lice dužno je da uz obaveštenje dostavi ime i prezime, adresu, odnosno naziv i sedište, kao i svu pisanu ili elektronsku dokumentaciju i druge informacije od značaja za identifikaciju označenog lica, imovine i posla ili drugih sličnih odnosa. Pravno ili fizičko lice kod koga se imovina nalazi dužno je da postupa po rešenju o ograničavanju raspolaganja imovinom. Ove aktivnosti zahtevaju pre svega angažovanje fizičkih i pravnih lica na praćenju liste označenih lica, a zatim i u preduzimanju radnji i mera ukoliko su ispunjeni gorenavedeni uslovi.

Troškovi koje će primena zakona stvoriti građanima i privredi

Primena ovog zakona izazvaće troškove građanima i privredi, s tim da se navedena posledica ne može izbeći, pošto je donošenje ovog zakona međunarodna obaveza Republike Srbije proistekla iz članstva države u OUN. Ti troškovi će se ogledati pre svega u mogućem gubljenju zarade (izmakla dobit), i to u slučaju da pravno ili fizičko lice utvrdi da ima poslova ili drugih sličnih odnosa sa označenim licem i nakon toga obustavi svaku aktivnost. Preduslov za ovu situaciju je stavljanje na listu lica sa kojima oni posluju.

Da li pozitivne posledice donošenja zakona opravdavaju troškove

Primenom ovog zakona unaprediće se borba protiv terorizma ustanovljavanjem sistema preventivnih i represivnih mera protiv finansiranja terorizma kao prethodne neophodne faze u vršenju terorističkih akata. Time će biti povećana opšta sigurnost u državi, a doprineće da Srbija bude prepoznata kao pouzdan partner međunarodnoj zajednici u borbi protiv terorizma kao globalnog fenomena.

Očuvanost, integritet i stabilnost kreditnih i finansijskih institucija i poverenje u finansijski sistem u celini mogu biti ozbiljno ugroženi pokušajima pojedinaca ili grupa da pribave zakonito ili nezakonito stečen novac u svrhe preduzimanja akata terorizma. Dalje, zloupotreba finansijskog sistema u smislu pribavljanja nezakonito ili zakonito stečenog novca za vršenje akata terorizma predstavlja jasan rizik po integritet, pravilno funkcionisanje, reputaciju i stabilnost finansijskog sistema. Preduzimanjem mera i radnji propisanih zakonom pravna i fizička lica će, pored očuvanja sopstvenog poslovnog i ličnog integriteta i reputacije, doprineti i unapređenju opšteg poslovnog ambijenta u državi.

Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Ovaj zakon neće neposredno uticati na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju, ali se posredno podstiče tržišna konkurencija, propisivanjem mera za unapređenje opšteg poslovnog ambijenta. Ovo će se pre svega postići objavljivanjem liste lica koja su označena i stavljena na listu terorista, terorističkih organizacija ili finansijera terorista na osnovu odgovarajućih rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija ili akata međunarodnih organizacija čiji je država član, predloga nadležnih državnih organa ili na osnovu obrazloženog zahteva strane države. Pravno ili fizičko lice će imati obavezu da prilikom obavljanja posla ili delatnosti utvrdi da li ima poslova ili drugih sličnih odnosa sa označenim licem. Time će se sprečiti da savesna pravna i fizička lica posluju sa označenim licem i da time omoguće da se preko njih prikupljaju sredstva, a u nameri da se koriste za izvršenje terorističkog akta od strane terorista ili terorističkih organizacija. Kredibilitet pravnih i fizičkih lica će biti očuvan, a posredno i kredibilitet celokupnog finansijskog sistema.

Ovim zakonom će se preventivno uticati da označena lica i sa njima povezana lica izbegavaju uspostavljanje poslovnih odnosa sa licima iz Srbije, jer će biti svesni rizika da će biti prijavljeni nadležnim državnim organima i da će raspolaganje njihovom imovinom biti ograničeno. Time će biti sprečena eventualna zloupotreba domaćeg finansijskog tržišta u cilju finansiranja terorizma, a to će doprineti i boljoj oceni Srbije na međunarodnom planu u smislu njenog poslovnog i investicionog rejtinga. Dobar rejting doprinosi lakšem odlučivanju stranih kompanija da stupaju u poslovne odnose sa domaćim privrednim subjektima, koji dobijaju šansu da povećaju obim svog poslovanja, u ovom slučaju sa stranim partnerima.

Sprečavanje zloupotrebe domaćih pravnih i fizičkih lica za finansiranje terorizma i očuvanje integriteta, reputacije i stabilnosti finansijskog sistema će doprineti i povećanju opšte pravne sigurnosti u državi.

Da li su zainteresovane strane imale priliku da se izjasne

Nacrt zakona o ograničenju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma sačinila je radna grupa u kojoj su učestvovali predstavnici Uprave za sprečavanje pranja novca, Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova i Republičkog javnog tužilaštva. Radna grupa je održala više sastanaka na kojima su predstavnici nadležnih državnih organa mogli da iznesu svoje sugestije. U radu na izradi Nacrta zakona učestvovali su i eksperti Saveta Evrope i Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju.

Dana 22. maja 2012. godine održan je okrugli sto, na kome su, osim predstavnika državnih organa koji su učestvovali u radu na Nacrtu zakona, učestvovali i predstavnici Vrhovnog kasacionog suda, Ministarstva spoljnih poslova, Bezbednosno-informativne agencije, poslovnih banaka, Udruženja banaka Srbije, kao i Ministarstva pravde Sjedinjenih Američkih Država i Evropske komisije. Zainteresovane strane su pozvane i da pisanim putem daju primedbe na Nacrt.

Zbog specifičnosti materije koju reguliše ovaj zakon, pored navedenih međunarodnih subjekata, pozvane su i druge relevantne organizacije, kao što je Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS). OEBS je dao sugestije da bi zakon trebalo da obezbedi pravnu sigurnost u smislu zaštite ljudskih prava, koja bi mogla da budu ugrožena ukoliko bi neko lice bilo neosnovano stavljeno na listu. Ta sugestija je prihvaćena odredbom zakona da označeno lice može pokrenuti upravni spor protiv rešenja Vlade kojim je označeno lice stavljeno na listu, i to zbog pogrešno utvrđenog identiteta lica kao i iz razloga neosnovanosti stavljanja na listu označenog lica.

Eksperti Saveta Evrope koji su učestvovali u izradi nacrtu dobijali su sve radne verzije zakona kako bi imali priliku da se izjasne o predloženim rešenjima. Kako su međunarodni standardi koji su služili kao osnova za izradu ovog zakona jasno i precizno definisani, i kako su na sastavljanju prvih verzija nacrtu učestvovali ovi eksperti, nije bilo mesta velikim improvizacijama u tekstu sa naše strane, tako da su se sugestije odnosile pre svega na tehnička pitanja, naročito u smislu jezičkih prilagođavanja. Ove sugestije su prihvaćene u onom obimu koji je u skladu sa našim pravnim sistemom i opštim pravnim institutima.

U istom periodu, Nacrt zakona je objavljen na sajtu Uprave za sprečavanje pranja novca, pa su svi zainteresovani subjekti mogli da se upoznaju sa Nacrtom zakona i da daju eventualne sugestije i primedbe. Nije bilo primedaba na zakon od strane pravnih i fizičkih lica, kao ni šire stručne javnosti.

Koje će mere tokom primene zakona biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja zakona

Ovim zakonom je propisano da je ministar nadležan za poslove finansija u obavezi da u roku od šest meseci od stupanja na snagu ovog zakona donese odgovarajuće podzakonske akte koji će regulisati načine na koji će pravna i fizička lica ispunjavati svoje obaveze izveštavanja i o načinu na koji će nadležni državni organi postupati po podnetim obaveštenjima.

Kao centralni organ Republike Srbije u sistemu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma Uprava za sprečavanje pranja novca obaveštava javnost o pojavnim oblicima pranja novca i finansiranja terorizma. Na svom zvaničnom sajtu Uprava objavljuje obaveštenja i dokumenta relevantnih međunarodnih organizacija putem kojih zainteresovani subjekti mogu da se informišu o aktuelnostima u ovoj oblasti. U saradnji sa Narodnom bankom Srbije, strukovnim udruženjima finansijskih institucija, računovođa, revizora i drugih udruženja se organizuju predavanja, seminari i radionice na kojima se obveznici i drugi akteri u sistemu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma edukuju i unapređuju svoja znanja. Kao nosilac posla u izradi ovog zakona, Uprava će gorenavedene aktivnosti u smislu informisanja

javnosti sprovesti i kada se radi o rešenjima koja sadrži ovaj zakon, prevashodno objavljivanjem i redovnim ažuriranjem liste označenih lica.